

Lag om växtförädlarrätt 21.8.1992/789

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap

Allmänna stadganden

1 §

Växtförädlarrätt

Den som har förädlat en växtsort eller den till vilken förädlarens rätt har övergått (*sortägaren*) kan genom registrering få ensamrätt att utnyttja sorten yrkesmässigt enligt denna lag.

2 § (5.3.1999/238)

2 § har upphävts genom L 5.3.1999/238.

2 kap

Villkor för växtförädlarrätt

3 §

Villkor som gäller förädlare

Växtförädlarrätt för en sort kan beviljas

- 1) den som har förädlat sorten i Finland,
- 2) en förädlare som är medborgare i en medlem i den internationella organisationen UPOV för skydd av nya växtsorter, nedan unionen,
- 3) en förädlare som har ett registrerat verksamhetsställe inom territoriet för en medlem av unionen,
- 4) en förädlare som är medborgare i en medlem i Världshandelsorganisationen, nedan organisationen,
- 5) en förädlare som har ett registrerat verksamhetsställe inom territoriet för en medlem av organisationen,
- 6) den på vilken en i enlighet med 1–5 punkten beviljad rätt har övergått.

(5.3.1999/238)

Bestämmelserna i 1 mom. gäller också den som ansöker om växtförädlarrätt och som har upptäckt en växtsort och vidareutvecklat den, liksom den som dennes rätt har övergått på.
(5.3.1999/238)

Utän hinder av 1 mom. kan förädlarrätt också beviljas om jord- och skogsbruksministeriet anser att det är befogat med tanke på växtodlingen i Finland eller import av en växtsort.

4 §

Villkor som gäller sorter

Växtförädlarrätt kan endast beviljas för en sort

1) som kan skiljas tydligt från andra sorter som blivit kända innan ansökan lämnades in eller, om prioritet för ansökan har begärts, före det datum från vilket prioritet för ansökan begärs, (5.3.1999/238)

2) vars växtbestånd är tillräckligt enhetligt samt

3) vars väsentliga kännetecken är beständiga när sorten förökas på det sätt som förädlaren angett.

5 §

Nyhetskrav

Växtförädlarrätt får inte beviljas om förökningsmaterial eller skörd av sorten med sortägarens samtycke har sålts eller på något annat sätt överlåtit i det uttryckliga syftet att utnyttja sorten (5.3.1999/238)

1) i Finland under en längre tid än ett år innan ansökan lämnades in eller, om prioritet för ansökan har begärts, under en längre tid än ett år före det datum räknat från vilket prioritet för ansökan begärs, (5.3.1999/238)

2) utomlands i mera än sex år innan ansökan lämnades in, när det är fråga om vin, fruktträd, skogsträd, prydnadsträd eller deras grundstammar, eller

3) utomlands i mera än fyra år, när det är fråga om andra växter än de som nämns i 2 punkten.

3 kap

Växtförädlarrättens innehåll

6 § (5.3.1999/238)

Växtförädlarrättens innehåll

Andra än sortägaren får inte utan ägarens samtycke

1) producera förökningsmaterial av sorten,

2) bearbeta förökningsmaterial av sorten för förökningsändamål,

3) bjuda ut förökningsmaterial av sorten till försäljning,

- 4) sälja eller på något annat sätt marknadsföra förökningsmaterial av sorten,
- 5) exportera förökningsmaterial av sorten från Finland,
- 6) importera förökningsmaterial av sorten till Finland, eller
- 7) lagra förökningsmaterial av sorten för något ovan nämnt ändamål.

Om sortägaren inte skäligen har kunnat utöva sin rätt beträffande förökningsmaterialet, får ingen utan sortägarens samtycke utnyttja växter som omfattas av skyddet genom att vidta sådana åtgärder som nämns i 1 mom. med skörden av förökningsmaterialet, inbegripet hela växter och växtdelar.

6 a § (5.3.1999/238)

Växtförädlarrättens omfattning

Den rätt för sortägaren som bestäms i 6 § gäller också

- 1) växter som inte tydligt skiljer sig från registrerade sorter,
- 2) växtsorter som har framställts genom att en skyddad sort utnyttjats i väsentlig mån (*avledd sort*), om den avledda sorten själv inte är en avledd sort, och
- 3) växtsorter som kan framställas endast genom upprepad användning av en skyddad sort (*hybrider*).

6 b § (5.3.1999/238)

Inskränkningar av växtförädlarrätten

Växtförädlarrätten begränsar inte användningen av en sort

- 1) i åtgärder av privat natur och utan kommersiellt syfte,
- 2) i åtgärder som vidtas i experimentsyfte, eller
- 3) i åtgärder som vidtas i syfte att förädla eller upptäcka och utveckla andra sorter.

En jordbrukare har rätt att, under de förutsättningar om vilka bestäms i 6 c §, på sin egen lägenhet använda sådant utsäde av en sort som han framställt.

6 c § (5.3.1999/238)

Rätt till odling av en skyddad sort och skyldighet att betala ersättning för det

Jordbrukaren har rätt att mot ersättning till förökningsändamål använda på den egna lägenheten bärgad skörd av växter, fransett hybrider, som omfattas av det rättsskydd som avses i denna lag. Denna rätt gäller odling endast av sorter av följande växtarter: havre, korn, råg, vete, rågvete, rybs, raps, oljelin, ärter, bonböna, potatis och bovete.

Den ersättning som betalas skall vara betydligt mindre än den royalty som tas ut vid marknadsföring av förökningsmaterial av sorten. Ett avtal om beloppet av den skäligen ersättning som skall betalas till sortägaren kan ingås mellan sortägaren och jordbrukaren eller mellan organisationer som representerar dem. Har inget avtal gjorts eller tillämpas det inte, är jordbrukaren skyldig att till sortägaren betala en ersättning som utgör 50 procent av den summa som tas ut vid marknadsföring av förökningsmaterial av sorten.

En jordbrukare som besitter en åkerareal som är mindre än 10 hektar har rätt att utan ersättning använda förökningsmaterial av en skyddad sort på det sätt som avses i 1 mom. Ersättning för odling av en skyddad potatissort skall i ett sådant fall dock betalas, om sorten odlas på mer än 2 hektar eller vid odling av tidig potatis under täckmaterial på mer än 1 hektar.

6 d § (5.3.1999/238)

Skyldighet att lämna uppgifter om odling av sorten

Jordbrukaren och den som bearbetar förökningsmaterial är skyldiga att på begäran lämna myndigheterna och sortägaren de uppgifter som behövs för att betalningsskyldigheten skall kunna konstateras.

6 e § (5.3.1999/238)

Konsumtion av växtförädlarrätten

Växtförädlarrätten gäller inte åtgärder som hänför sig till sådant material av en skyddad sort eller av växter som avses i 6 a § vilket genom ägarens försorg eller med ägarens samtycke har sålts eller annars marknadsförts i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte dessa åtgärder vidtas

- 1) i syfte att föröka sorten, eller
- 2) i syfte att exportera sorten till ett tredje land som inte skyddar sorter av det växtsläkte eller den växtart dit sorten hör, utom då det exporterade materialet är avsett för slutlig förbrukning.

Med material av sorten avses i 1 mom.

- 1) alla slag av förökningsmaterial av sorten,
- 2) skörd som bärgats på en odling av sorten, hela växter och växtdelar, och
- 3) alla produkter som framställs direkt av den bärgade skörden.

6 f § (13.5.2005/306)

Rätt till uppgifter om odling av en skyddad sort

En sortägare har rätt att ur det i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) avsedda landsbygdsnäringsregistret få de uppgifter som behövs för att förverkliga den i 6 c § avsedda betalningsskyldigheten. Som sådana uppgifter får följande uppgifter om en odlare lämnas ut:

- 1) odlarens namn, adress och telefonnummer,
- 2) lägenhetssignum,
- 3) språkkod,
- 4) uppgifter om huruvida åkerarealen i odlarens besittning är mindre än 10 hektar, i fråga om en skyddad potatissort över 2 hektar eller i fråga om odling av tidig potatis under täckmaterial över 1 hektar,
- 5) uppgifter om huruvida odlingsarealen för växtsorter som skyddas enligt Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt överstiger en areal som kalkylmässigt behövs för att producera 92 ton spannmål,
- 6) uppgifter om huruvida odlingsarealen för potatissorter som skyddas enligt Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt överstiger en areal som kalkylmässigt behövs för att producera 185 ton potatis, samt
- 7) odlingsarealer per växtsort när det gäller egenproducerat utsäde av skyddade växtsorter.

En sortägare får använda uppgifter som lämnats ut i enlighet med 1 mom. endast för att förverkliga sin rätt till ersättning enligt 6 c §. Sortägaren har inte rätt att lämna uppgifterna vidare.

En förutsättning för utlämnande av uppgifter enligt 1 mom. är att sortägaren och odlaren eller organisationer som representerar dem i enlighet med 6 c § har avtalat om den ersättning som skall betalas till sortägaren.

6 g § (13.5.2005/306)

Förstöring av uppgifter om odling av en skyddad sort

Ett år efter utgången av det kalenderår beträffande vilket uppgifter har lämnats ut för förverkligande av den betalningsskyldighet som avses i 6 c § skall sortägaren förstöra de uppgifter som lämnats ut med stöd av 6 f §.

7 §

Prydnadsväxter

Växtförädlarrätten omfattar också plantor av prydnadsväxter samt delar av sådana växter som vanligen används för något annat ändamål än förökning, om de utnyttjas kommersiellt som förökningsmaterial för produktion av prydnadsväxter eller snittblommor.

8 § (5.3.1999/238)

8 § har upphävts genom L 5.3.1999/238.

4 kap

Registreringsansökan och dess behandling

9 §

Registermyndighet

Registermyndigheten är en växtsortsnämnd, som för register över växtsorterna.

Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter växtsortsnämnden. Nämnden skall ha en ordförande, en vice ordförande och högst tio medlemmar. Varje medlem skall ha en suppleant. Nämnden tillsätts för tre år åt gången. Närmare stadganden om nämnden utfärdas genom förordning.

10 §

Registreringsansökan

En registreringsansökan görs skriftligen hos registermyndigheten.

Registreringsansökan skall omfatta en beskrivning av hur den nya sorten avviker från andra sorter samt ange sortnamnet. I ansökan skall förädlarens namn uppges. Om någon annan än förädlaren ansöker om växtförädlarrätt skall sökanden styrka sin rätt till sorten. Sökanden skall försäkra att sorten inte har bjudits ut eller marknadsförts på det sätt som nämns i 5 § innan ansökan lämnades in.

Sökanden skall betala en registreringsavgift.

Som ansökningsdatum antecknas den dag då ansökningshandlingarna har tillställts myndigheten och registreringsavgiften betalats.

11 §

Sortnamn

Med hjälp av sortnamnet skall sorten kunna skiljas från andra sorter.

Sortnamnet får inte godkännas, om det

- 1) består av enbart siffror, utom i det fall att detta är vedertagen praxis vid namngivning av sorterna i fråga,
- 2) är ägnat att vilseleda allmänheten,
- 3) strider mot lag, allmän ordning eller god sed,
- 4) kan förväxlas med namnet på en växtsort av samma eller en närbesläktad art och detta sortnamn har införts eller föreslagits bli infört i den officiella sortförteckningen eller används om förökningsmaterialet av en sådan sort,
- 5) kan förväxlas med ett varumärke, ett namn, en firma eller något annat kännetecken för vilket någon annan än sökanden åtnjuter skydd som skulle utgöra ett hinder för registrering av sortnamnet som varumärke för växtsortens växtmaterial eller motsvarande produkt, eller om det

6) kan förväxlas med ett sådant varumärke för sortmaterial eller dylika produkter för vilket sökanden åtnjuter skydd.

12 § (5.3.1999/238)

Prioritetstid

Har sortägaren tidigare ansökt om växtförädlarrätt inom någon unionsmedlems territorium skall registreringsansökan, om den görs inom tolv månader från den dag då den tidigare ansökan lämnades in (*prioritetstid*), anses ha blivit gjord samtidigt i Finland, om så yrkas.

13 §

Avhjälpan av brist

Har sökanden inte iakttagit stadgandena och bestämmelserna om ansökan eller märker registermyndigheten att det finns andra hinder för registreringen, skall sökanden föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller avhjälpa bristen.

Underlåter sökanden att inom den utsatta tiden avge yttrande eller vidta åtgärder för att avhjälpa bristen skall ansökan avskrivas. I föreläggande enligt 1 mom. skall denna påföljd nämnas.

En ansökan som avskrivits tas på nytt till behandling, om sökanden inom en månad efter den utsatta tiden begär det samt avger sitt yttrande eller vidtar åtgärder för att avhjälpa bristen och inom samma tid betalar en avgift för ny behandling.

14 §

Avslag på ansökan

Finns det efter att sökanden har avgett sitt yttrande hinder för att godkänna ansökan, skall ansökan avslås, om det inte finns skäl att ge honom ett nytt föreläggande.

15 §

Påstående om bättre rätt

Om någon hos registermyndigheten påstår att han har bättre rätt till en sort än sökanden och om saken är oklar, kan växtsortsnämnden förelägga honom att väcka talan vid domstol inom viss tid. Om talan inte väcks inom denna tid lämnas invändningen utan avseende. Detta skall nämnas i föreläggandet.

Är en tvist om bättre rätt till en sort anhängig vid en domstol, kan behandlingen av registreringsansökan avbrytas till dess ärendet har avgjorts slutligt.

16 §

Överföring av ansökan

Om någon inför registermyndigheten visar att han har bättre rätt till en sort än sökanden, skall registermyndigheten på hans begäran överföra ansökan på honom. Samtidigt skall den som ansökan överförs på betala en ny registreringsavgift.

Förrän ett yrkande på överföring har avgjorts slutligt får ansökan inte avskrivas, bifallas, avslås eller återtas.

17 §

Kungörande av ansökan

Om en ansökan uppfyller kraven skall registermyndigheten genom att kungöra ansökan ge allmänheten tillfälle att framställa invändningar mot ansökan.

Invändningarna skall göras skriftligen till registermyndigheten inom den tid som den bestämmer.

18 §

Undersökning av sort

Registermyndigheten skall se till att sorten undersöks, om inte detta av särskilda skäl skall anses onödigt. (5.3.1999/238)

Sökanden skall tillhandahålla den som utför undersökningen behövt växtmaterial och övriga behövliga upplysningar.

En sökande som har begärt prioritet på basis av en ansökan som gjorts i något annat land skall tillhandahålla växtmaterial och övriga behövliga upplysningar inom fyra år efter utgången av prioritetstiden.

19 §

Beslut med anledning av ansökan

När den tid som reserverats för framställande av invändningar har löpt ut och behövliga undersökningar av sorten utförts skall ansökan tas upp till fortsatt behandling och registermyndigheten fatta beslut om registrering av sorten.

Sökanden skall ges tillfälle att avge yttrande om de anmärkningar som har gjorts och om den undersökning som har utförts.

20 §

Registrering av växtförädlarrätt

Sedan registermyndighetens beslut enligt 19 § har vunnit laga kraft skall sorten införas i växtingsregistret. Registreringen skall kungöras. Sökanden ges ett registreringsbevis.

Ett beslut om att avslå en ansökan skall kungöras sedan det har vunnit laga kraft.

5 kap

Växtförädlarrättens giltighet samt användning och ändring av sortnamn (5.3.1999/238)

21 § (5.3.1999/238)

Giltighetstid

Växtförädlarrätten gäller från den dag då registermyndigheten har beslutat att sorten kan införas i registret. Rätten kan genom betalning av årsavgifter hållas i kraft i 25 år från ingången av året efter det då beslutet fattades. I fråga om potatis, träd och vin är tiden dock 30 år.

22 §

Användning av sortnamn

När förökningsmaterial av en registrerad växtsort saluförs skall det registrerade namnet användas om sorten också efter att giltighetstiden för växtförädlarrätten har löpt ut eller rätten annars upphört.

Ett registrerat sortnamn eller ett namn som lätt kan förväxlas med detta får inte användas för en sort av samma eller en närstående art eller för förökningsmaterial av en sådan sort så länge sortnamnet är registrerat.

22 a § (5.3.1999/238)

Upphävande och ändring av sortnamn

Registermyndigheten skall upphäva ett registrerat sortnamn om

- 1) sortnamnet har registrerats i strid med denna lag och hindret mot registrering kvarstår,
- 2) ägaren så yrkar och anger ett lagligt skäl till detta, eller om
- 3) ägaren eller någon annan visar upp ett domstolsbeslut som förbjuder att namnet används om sorten.

Registermyndigheten skall underrätta ägaren om kravet på att upphäva benämningen och uppmana ägaren att lämna in ett nytt namnförslag inom 30 dagar efter det att ägaren har fått del av yrkandet. Om sorten inte längre är skyddad, kan registermyndigheten själv föreslå ett nytt namn.

Förslaget till nytt namn skall prövas och publiceras på det sätt som bestäms i förordningen om växtförädlarrätt (907/1992). Det nya namnet skall registreras och publiceras efter att det har godkänts. Det tidigare namnet skall samtidigt upphävas.

6 kap

Licens, tvångslicens samt registeranteckningar

23 §

Licens

Om sortägaren har gett någon annan tillstånd att utnyttja en registrerad sort (*licens*), får denne överlåta sin rätt vidare endast om detta har avtalats. (5.3.1999/238)

Om licensen tillhör ett företag, får licensen överlåtas i samband med att företaget överlåts, om inte något annat har avtalats.

24 §

Tvångslicens

Om förökningsmaterial av en registrerad sort inte produceras på villkor som är skäliga för marknaden och i tillräcklig mängd med beaktande av livsmedelsförsörjningens allmänna behov, kan den som vill utnyttja sorten yrkesmässigt i Finland få tvångslicens för detta, om det inte finns godtagbara skäl till sortägarens förfarande. Tvångslicensen omfattar också rätt att av sortägaren få en behövlig mängd förökningsmaterial av sorten.

Tvångslicens kan beviljas endast den som anses ha förutsättningar att på godtagbart sätt och på de villkor som fastställs i tvångslicensen utnyttja den sort som förädlarrätten gäller.

Tvångslicensen utgör inte hinder för sortägaren att själv utnyttja sin rätt eller att överlåta sortlicensen.

Tvångslicens beviljas av en domstol, som bestämmer i vilken omfattning en registrerad sort får utnyttjas samt fastställer vederlaget och de övriga villkoren i tvångslicensen. Domstolen kan på sortägarens yrkande upphäva tvångslicensen eller fastställa nya villkor för den, om väsentligt förändrade förhållanden förutsätter det.

24 a § (30.6.2000/651)

Ömsesidig tvångslicens

Om innehavaren av ett patent på en bioteknisk uppfinning inte kan utnyttja patentet utan att göra intrång i en tidigare meddelad växtförädlarrätt som gäller en sort, får patenthavaren ansöka om tvångslicens att utan ensamrätt utnyttja den växtsort som skyddas av rättigheten, mot lämplig avgift. Om patenthavaren beviljas en sådan tvångslicens, har innehavaren av växtförädlarrätten på skäliga villkor rätt till en ömsesidig licens att använda den skyddade uppfinningen.

De som ansöker om sådan licens som avses i 1 mom. skall visa att de utan framgång har vänt sig till innehavaren av växtförädlarrätten för att erhålla ett licensavtal och att uppfinningen utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den skyddade växtsorten.

I patentlagen (550/1967) bestäms om växtförädlarens rätt att få tvångslicens att använda en uppfinning som skyddats med patent.

25 §

Registeranteckningar

När växtförädlarrätten har övergått eller någon har beviljats en licens eller en licens har överlåtits till någon annan skall på begäran anteckning om detta göras i växtsortsregistret. Detsamma gäller pantsättning av växtförädlarrätten. Beviljande av tvångslicens antecknas dock alltid i registret.

Om det bevisas att en i registret antecknad licens, panträtt eller tvångslicens har upphört att gälla, skall anteckningen avföras.

För införande av anteckningar i registret uppbärs en avgift.

Som sortägare anses den som senast har antecknats som sortägare i registret.

7 kap

Växtförädlarrättens upphörande

26 §

Avstående från växtförädlarrätt

En sortägare kan avstå från sin rätt genom att lämna ett skriftligt meddelande om detta till registermyndigheten, varvid myndigheten avlägsnar sorten ur registret.

Växtförädlarrätten upphör om årsavgiften inte betalas inom stadgad tid.

27 §

Ogiltigförklaring

Domstolen skall förklara en växtförädlarrätt ogiltig, om följande gäller på ansökningsdagen eller, om sortägaren har beviljats prioritet enligt 12 §, på den dag räknat från vilken prioritet har getts:

- 1) de villkor som gäller sortens särskiljbarhet eller nyhet inte har uppfyllts,
- 2) de villkor som gäller enhetlighet eller stabilitet inte har uppfyllts, förutsatt att registreringen av sorten till väsentliga delar har baserat sig på uppgifter som sökanden har lämnat,
- 3) Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt har beviljats för växtsorten, eller
- 4) som ägare till växtsorten har registrerats en person som inte är berättigad till det, och det inte har visats för registermyndigheten att någon annan än sökanden har bättre rätt till sorten.

(5.3.1999/238)

I ärenden som gäller ogiltigförklaring av växtförädlarrätt skall domstolen begära utlåtande av registermyndigheten.

I andra ärenden som gäller växtförädlarrätt kan domstolen inhämta utlåtande av registermyndigheten, om det finns skäl därtill.

28 § (5.3.1999/238)

Förverkande

Registermyndigheten förklarar växtförädlarrätten förverkad, om

- 1) sortägaren inte förmår framställa sådant förökningsmaterial av sorten vars kännetecken motsvarar kännetecknen för den registrerade sorten,
- 2) sortägaren inte på uppmaning av registermyndigheten tillhandahåller förökningsmaterial av sorten, handlingar och andra upplysningar som behövs för konstaterande av att sorten bibehålls på behörigt sätt eller sortägaren inte tillåter granskning av de åtgärder som vidtagits för bibehållande av sorten, eller
- 3) sortnamnet har upphävts efter att rätten beviljats och sortägaren inte föreslår något nytt godtagbart sortnamn.

8 kap

Privaträttsligt skydd

29 §

Förhindrande av intrång

Om någon gör intrång i den ensamrätt som en växtförädlarrätt medför, kan domstolen förbjuda honom att fortsätta eller upprepa handlingen.

30 §

Fastställsetalan

Sortägaren eller den som med stöd av licens eller tvångslicens har rätt att utnyttja en växtsort som skyddas av växtförädlarrätt kan väcka fastställsetalan för att klarlägga om han enligt den beviljade växtförädlarrätten åtnjuter skydd mot annan eller inte, såvida frågan är oklar och detta vållar honom olägenhet.

Den som utnyttjar eller ämnar utnyttja en växtsort som skyddas av växtförädlarrätt kan på samma villkor väcka fastställsetalan mot innehavaren av förädlarrätten för att klarlägga om det med anledning av den beviljade växtförädlarrätten finns hinder för nämnda verksamhet eller inte.

31 §

Skadestånd

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet gör intrång i växtförädlarrätten eller bryter mot stadgandena i 22 § om användning av sortnamn är skyldig att betala ersättning för utnyttjande

av sorten och ersättning för övrig skada som kränkningen medför. Om vårdslösheten är ringa kan skadeståndet jämkas.

Om intrånget i växtförädlarrätten eller överträdelsen av 22 § om användning av sortnamn inte skett uppsåtligt och inte beror på vårdslöshet är den som gjort intrång i rätten eller brutit mot stadgandena skyldig att betala ersättning endast i den mån det anses skäligt.

På grund av intrång i växtförädlarrätten eller överträdelse av 22 § om användning av sortnamn kan skadestånd yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

Om växtförädlarrätten har förklarats ogiltig genom en dom som vunnit laga kraft kan skadestånd inte yrkas.

Om ersättning enligt denna paragraf gäller dessutom i tillämpliga delar skadeståndslagen (412/74).

31 a § (5.3.1999/238)

Jordbrukarens ersättningsskyldighet i vissa fall

En jordbrukare som försummar den skyldighet om vilken bestäms i 6 c § är skyldig att betala ersättning. Ersättningens storlek bestäms i enlighet med bestämmelserna om Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt.

32 §

Återlämnande av en växtsorts växtmaterial

På talan av en part vars rätt har kränkts kan domstolen i den mån det är skäligt bestämma att växtmaterial som intrånget gäller skall överlämnas till den kränkta parten mot lösen. Detta gäller inte den som i god tro har fått växtmaterialet eller särskild rätt till detta och som inte själv har gjort intrång i växtförädlarrätten.

Det växtmaterial som avses i 1 mom. får tas i beslag, om den vars rätt kränkts har krävt att växtmaterialet av sorten skall överlämnas enligt 7 kap. utsökningslagen.

33 §

Temporärt skydd

Utnyttjar någon annan än sökanden, sedan en ansökan som avses i 10 § har gjorts, yrkesmässigt en sort för vilken växtförädlarrätt har sökts, skall stadgandena om intrång i växtförädlarrätt tillämpas på motsvarande sätt, om förädlarrätten senare beviljas.

För sådan verksamhet som kränker växtförädlarrätten och som ägt rum efter att en ansökan som avses i 10 § har gjorts men innan förädlarrätten beviljats, kan inte straff som avses i 9 kap. eller 49 kap. 2 § strafflagen dömas ut. För en skada som uppstått före kungörande av ansökan enligt 17 § kan ersättning dömas ut endast enligt 31 § 2 mom. (21.4.1995/721)

Om skadeståndstalan väcks inom ett år efter att växtförädlarrätten har registrerats, tillämpas inte 31 § 3 mom.

9 kap

Straffstadganden

34 § (21.4.1995/721)

Intrång i växtförädlarrätt

Den som uppsåtligen kränker den ensamrätt om vilken stadgas i 6, 7 eller 8 § skall, om inte gärningen skall bestraffas som ett brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § strafflagen, för *kränkning av växtförädlarrätt* dömas till böter.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för kränkning av växtförädlarrätt, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

34 a § (5.3.1999/238)

Underlåtenhet att iaktta skyldigheten att lämna uppgifter om odling av sorten

Jordbrukaren och den som bearbetar förökningsmaterial skall, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar den skyldighet om vilken bestäms i 6 d §, för *underlåtenhet att lämna uppgifter om odling av sorten* dömas till böter.

34 b § (13.5.2005/306)

Missbruk av uppgifter om odling av en skyddad sort

Den som i strid med det syfte som anges i 6 f § 2 mom. uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar ut eller använder sådana uppgifter som lämnats ut med stöd av 6 f § skall för *missbruk av uppgifter om odling av en skyddad sort* dömas till böter.

35 §

Missbruk av växtsortsnamn

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet bryter mot stadgandena i 22 § om användning av sortnamn skall för *missbruk av växtsortsnamn* dömas till böter, om inte förseelsen är ringa.

10 kap

Särskilda stadganden

36 §

Anlitande av ombud

Har den som ansöker om eller innehar växtförädlarrätt inte hemvist i Finland, skall han ha ett ombud som är bosatt här och som har rätt att företräda honom i allt som gäller växtförädlarrätten.

37 §

Ändringssökande

Den som ansöker om eller innehar växtförädlarrätt kan söka ändring i ett sådant slutligt beslut av registermyndigheten som gäller växtförädlarrätt, om beslutet går honom emot. Den som har framställt invändning kan söka ändring i ett beslut genom vilket en ansökan har godkänts trots att invändning mot den har framställts på behörigt sätt. Återtar den som framställt invändningen sitt ändringssökande kan saken dock prövas om det finns särskilda skäl till det.

Sökanden kan söka ändring i ett beslut genom vilket ett yrkande enligt 16 § om överföring av ansökan har godkänts. Den som har framställt överföringsyrkandet kan söka ändring i ett beslut genom vilket yrkandet har avslagits.

I registermyndighetens beslut söks ändring genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). (2.9.2005/706)

3 mom. har ändrats genom L 706/2005, som trädde i kraft den 1.10.2005. Den tidigare formen lyder:

Ändring i registermyndighetens beslut söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvären skall anföras inom 60 dagar från delfäendet.

38 § (13.5.2005/306)

Forum

Laga domstol för behandling av ärenden med stöd av denna lag är Helsingfors tingsrätt.

39 §

Avgifter

Storleken på de avgifter om vilka stadgas i denna lag skall motsvara beloppet av statens totalkostnader för prestationen (*självkostnadsvärde*). Registreringsavgiftens och årsavgiftens storlek kan dock bestämmas så att det totala beloppet av de avgifter som uppbärs för dem uppskattningsvis motsvarar de totalkostnader som förandet av registret vållar staten.

För växtsortsnämndens prestationer av samma slag får fastställas en lika stor avgift även om statens kostnader för utförandet är olika. När storleken av en sådan fast avgift bestäms, skall de genomsnittliga totalkostnaderna för prestationen beaktas.

Av orsaker som hänför sig till internationella avtal eller av näringspolitiska eller praktiska orsaker får det bestämmas att en avgift allmänt uppbärs till ett högre eller lägre belopp än prestationens självkostnadsvärde eller en avgift som beräknas enligt andra meningen i 1 mom. eller att avgift inte alls skall uppbäras.

I fråga om avgifterna skall i övrigt iakttas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

40 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning. Växtsortsnämnden kan meddela detaljerade föreskrifter om registreringsansökan och behandlingen av den.

41 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 15 oktober 1992. Lagens 8 § 2 mom. 1 punkt träder dock i kraft först den dag som fastställs genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

RP 24/92, JsUB 8/92

Ikraftträdelsestadganden:

21.4.1995/721 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995.

RP 94/93, LaUB 22/94, StoUB 10/94

5.3.1999/238 :

Denna lag träder i kraft den 15 mars 1999.

Denna lag tillämpas också på sorter som är registrerade när lagen träder i kraft eller som registreras på basis av ansökningar som har gjorts före ikraftträdandet, om inte något annat bestäms nedan.

Registreringsansökningar som har kungjorts innan denna lag trätt i kraft skall behandlas och avgöras i enlighet med de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Denna lag tillämpas inte på åtgärder som har vidtagits eller avtal som har ingåtts innan lagen trätt i kraft.

Bestämmelsen i 6 e § 1 mom. 2 punkten gäller inte växtmaterial som har släppts ut på marknaden innan denna lag trätt i kraft.

Frågor om upphävande av en sort som registrerats innan lagen trätt i kraft skall avgöras i enlighet med de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Den som innan lagen trätt i kraft har börjat använda växtmaterial på ett sätt som enligt den tidigare lagen inte krävde rättsinnehavarens samtycke får fortsätta med sin planerade verksamhet i nödvändig och sedvanlig omfattning, dock i högst fem år från ikraftträdandet. Samma rätt har den som vidtagit väsentliga förberedelser för utnyttjande av en sort.

En jordbrukare som när denna lag träder i kraft har utnyttjat utsäde av en skyddad sort på det sätt som avses i 6 c § får fortsätta att utnyttja sorten utan att betala den ersättning som avses i lagrummet, dock högst under de två växtperioder som följer på ikraftträdandet.

Om en ansökan gäller en sort som hör till en art för vilken rätten inte kunde beviljas tidigare, och om ansökan görs inom ett år efter att lagen trätt i kraft, är den tid som bestäms i 5 § fyra år i stället för ett år.

RP 245/1998, JsUB 17/1998, RSv 266/1998

30.6.2000/651 :

Denna lag träder i kraft den 15 juli 2000.

Denna lag tillämpas på en ansökan om registrering som har gjorts eller skall anses vara gjord efter att denna lag har trätt i kraft och på växtförädlarrätt som har beviljats på en sådan ansökan.

RP 21/2000, EkUB 12/2000, RSv 61/2000

13.5.2005/306 :

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2005.

RP 258/2004, JsUB 1/2005, RSv 29/2005

2.9.2005/706 :

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005.

På sökande av ändring i ett beslut som meddelats av en förvaltningsmyndighet före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

RP 112/2004, RP 5/2005, FvUB 13/2005, RSv 91/2005